

Avizat
Manager proiect
Costin Hendea Anca Minodora

Baza de date cu conținut specific programelor ADS

Material elaborat în cadrul proiectului

„O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor”

POCU/665/6/23/, cod MySMIS: 134581

Activitatea 1. Dezvoltarea profesională a personalului didactic/ de sprijin/didactic auxiliar în vederea promovării de servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile grupului țintă

Subactivitatea 1.2. Formarea personalului din scolile beneficiare

Coordonator științific reintegrare școlară: prof. **Muntean Ioan**

Director, Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Baia Mare: prof. Pop Silvia Florina

Director, Școala Profesională „Lucian Blaga” Fărcașa: prof. Vele Viorelia Maria

Director, Școala Gimnazială „Finteușu Mic” : prof. Grumaz Mirela

Director Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Baia Sprie: prof. Schlesinger Flavia

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta 1: Măsuri de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjaemm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
 	

CUPRINS

1.1		Introducere. Definiții conceptuale	
	1.1.1.	Aspecte generale	
	1.1.2.	Efectele părăsirii timpurii a școlii	
	1.1.3.	Măsuri pentru prevenirea abandonului școlar	
	1.1.4.	Ce este educația remedială?	
1.2.		Categorii de programe privind educația remedială	
		Programul Școala După Școală	
		Programul A Doua Șansă	
1.3.		Activități remediale prin programul Școala După Școală	
	1.3.1.	Metodologia și curriculum în programe de tip „Școală după școală”	
	1.3.2.	Sugestii de activități care pot fi derulate în cadrul programului Școala După Școală	
	1.3.3.	Strategii didactice ce pot fi utilizate în activitățile de tip remedial	

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor”
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6.
Componenta 1: Măsuri de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate
Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș
Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581

Email: cjraemm@yahoo.com
Tel: 0262/211227

1.1. Introducere. Definiții conceptuale

1.1.1. Aspecte generale

În România, Ministerul Educației utilizează două definiții ale abandonului școlar. Regulamentul de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar (ROFUIP) prezentat de Ministerul Educației precizează că „*elevul care nu frecventează cursurile de zi ale unei clase din învățământul obligatoriu, depășind cu mai mult de doi ani vârsta clasei respective, se află în situația de abandon școlar.*” Cea de-a doua definiție utilizată de Ministerul Educației și Institutul Național de Statistică este rata abandonului școlar calculată ca diferența între numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar și cel aflat în evidență la sfârșitul aceluiași an școlar și exprimată ca raport procentual față de numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar. Cauzele abandonului școlar sunt diverse și nenumărate, originea acestora putând fi economică sau socială. Vorbim concret despre inadaparea elevului la activitatea de învățare realizată în mediul școlar, dar și de inadaparea școlii la factorii interni : biologici, psihologici și externi: economici, culturali. Abandonul școlar reprezintă o problemă a sistemului românesc de învățământ insuficient tratată care are nevoie de acțiuni urgente. Este un fenomen serios și larg răspândit care ar trebui să fie o prioritate pentru toți cei implicați în procesul de educație.

Unele dintre cauzele abandonului ar putea fi: problemele economice, problemele de relaționare între părinți și copii, timp redus petrecut cu familia, redistribuirea rolurilor, suportul social și emoțional redus, supraîncărcarea profesională a părinților sau munca în străinătate etc.

La acestea se adaugă presiunea grupului, riscul consumului de droguri și a altor forme de dependență, metodele educative slabe, inconstante, supraîncărcarea școlară, disfuncțiile în evaluare și notare, frica de examene etc. constituindu-se în adevărați stresori pentru elevi care, din păcate, uneori evită confruntarea cu „problema” prin fuga de la ore. Văzut din această perspectivă, absenteismul devine o problemă socială, un semnal tardiv al existenței unor probleme, o conduită care reflectă atitudinea structurată a lipsei de interes, motivație, încredere în educația școlară.

Cauze sunt plasate în general la trei nivele diferite:

1. *care țin de personalitatea și starea de sănătate a elevului:* motivație școlară scăzută, lipsă de interes, încredere scăzută în educația școlară, oboseală, anxietate, autoeficacitate scăzută, imagine de sine deteriorată, sentimente de inferioritate, abilități sociale reduse, pasivitate; refuzul de a adera la o alegere făcută de alții (reacție la presiunea exercitată de dorințele adulților)
2. *care țin de familie, condițiile socio-economice ale familiei:* sărăcia, stil parental indiferent, neglijent, familii dizarmonice, părinți foarte ocupați sau plecați în străinătate

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta 1: Măsurile de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjrtaemm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
 	

3. *care țin de contextul școlar specific* (inclusiv relația profesor-elev): presiunea grupului, supraîncărcarea școlară, comunicarea defectuoasă elev-profesor (ironizarea, umilirea elevului) evaluarea subiectivă, frica de evaluare, conflict cu colegii, practici educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante, incompatibilitate între aspirațiile, trebuințele de învățare și oferta educațională a școlii; formă de apărare împotriva disciplinei excesiv de rigidă și severă, politici proabsenteiste ale școlii la elevii din clasele terminale (în școlile de „elită”)
- foarte importantă este și variabila vârstă:
 - la elevii mici - fuga de la școală poate fi o manifestare a „fobiei școlare”; cauze: dependență crescută de părinți, stiluri parentale supraprotectoare, autoritare sau indiferente; părinți care valorizează excesiv educația școlară; strategie defensivă față de colegii violenți, eșecul școlar, situații umilitoare
 - la elevii mari - fuga de la ore este rezultatul unei opțiuni (proces de deliberare, luare a deciziei); cauzele pot fi: frica de evaluare, de eșec, fobia / anxietatea socială (frecventă în perioada adolescenței, manifestată prin anxietate față de situația de a fi observat de colegi, teama de a vorbi în public, teama de a interacționa cu persoane de sex opus, teama de critică, stimă de sine scăzută); teama de pedeapsă, teama de pierdere a statutului în grup
 - riscurile fugii de la școală: depresia, consum de toxice legale și ilegale, acte delictuale, abandon școlar.

1.1.2. Efectele părăsirii timpurii a școlii

Abandonul școlar precoce este problematic atât pentru individul în sine, ca entitate, cât și pentru întreaga societate din care acesta face parte. Exact ca la jocul de domino, atunci când o piesă cade, declanșează o serie de reacții în lanț. Efectele au urmări grave nu numai pentru tinerii în cauză, cât și pentru cheltuielile de învățământ deja investite în persoanele respective cu scopul de a ajunge la o finalitate prosperă pentru toată lumea, respectiv inserarea cu succes pe piața muncii și transformarea fiecărei entități într-o parte funcțională a unei societăți coerente. Asta ca să nu mai vorbim despre capacitatea de integrare în sistemele competiționale europene și mondiale. Există tineri care termină școala înaintea de a finaliza învățământul obligatoriu, sau persoane care au finalizat învățământul obligatoriu dar nu au obținut și o calificare pentru a putea continua. Aceștia nu vor avea calificarea profesională necesară integrării în societate și pot reprezenta cu succes viitorii șomeri. Efectele pe termen lung ale abandonului școlar se reflectă, după cum spuneam și mai devreme, asupra dezvoltării sociale și creșterii economice. Pentru a putea avansa economic, baza stă în forța de muncă calificată, iar abandonul școlar reprezintă un eșec al integrării sociale al individului. Odată cu creșterea nivelului de calificare a persoanei scade probabilitatea de a rămâne fără loc de muncă. Dacă aceasta este realitatea de azi, care este perspectiva de mâine? Pentru persoanele care au abandonat

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta1: Măsuri de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjrtaemm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
<p>CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCACIONALĂ MARAMUREȘ</p> 	 <p>ȘCOALA NR. 1 ȘIBOTIA ȘCOLARIBOTIA</p>

Învățătura există o serie de programe de revenire în sistemul educațional pentru terminarea studiilor. Unul dintre acestea este învățământul cu frecvență redusă. O altă posibilitate ar fi învățământul seral sau învățământul deschis la distanță. O alta variantă pentru cei fără loc de muncă este participarea la diferite cursuri de formare profesională, unde înscrierile au crescut semnificativ. Sociologii cred că părăsirea școlii reprezintă o problemă socială din care derivă are un set de urmări cu consecințe de durată. Este demonstrat cu ajutorul diferitelor seturi de cercetări că cei care abandonează școala nu au șanse nici să ajungă să aibă un venit pe piața muncii, dar nici șanse să fie integrați. Cei care au renunțat la carte sunt într-o mai mare măsură dependenți de programele de ajutor decât restul populației. Un elev care alege să părăsească sistemul educațional va ajunge, într-un termen relativ scurt, să suporte efectele usturătoare ale deciziei sale. Puterea de cumpărare redusă și stilul de viață extrem de calculat care însoțesc în mod inevitabil veniturile minime sau aproape inexistente aduc cu ele stres, dezamăgiri și frustrări mai mult decât își pot imagina la o prima vedere majoritatea adolescenților.

Principalii factori de creștere a probabilității de a renunța la educație sunt localizați la nivelul familiei și al comunității, recomandările pentru atenuarea acestor factori se adresează în primul rând școlii. Exceptând obiectivul general al creșterii responsabilității școlii, nu există priorități absolute, iar acțiunile recomandate nu sunt substituibile, ci complementare. Accentul este pus pe prevenție, dar există și recomandări în ce privește reintegrarea elevilor care au renunțat recent la educație.

1.1.3. Măsuri pentru prevenirea abandonului școlar

Condițiile-cheie pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii pot fi sintetizate pe cinci domenii strict interconectate unul cu celălalt:

- **Managementul școlar.** Competența și eficiența conducerii școlare ajută la crearea unui mediu educațional de cooperare care implică întreaga școală și la care se adaugă și legătura cu comunitatea locală. Managerii de școli sunt cei care încurajează inițiativa profesorilor în identificarea și gestionarea cazurilor de risc de abandon școlar. În plus, managerii fixează drept obiective principale ale managementului instituțional prevenirea și combaterea absenteismului și a abandonului școlar. În acest fel, se asigură o gândire unitară și eficientă la nivelul întregii unități școlare.
- **Sprijin pentru elevi.** Elevii trebuie sprijiniți. Este vorba inclusiv de sprijin emoțional și psihologic pentru abordarea problemelor (stres, depresie, tulburări post-traumatice) și comportamentelor de risc. De aceea, în fiecare școală care se confruntă cu fenomenul abandonului școlar ar trebui să existe:
 - Mecanisme de detectare precoce a riscului de abandon școlar: Semnalele timpurii de părăsire a școlii, inclusiv absenteismul școlar și comportamentul

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta 1: Măsuri de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjrasm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
 	

- inadecvat, trebuie detectate rapid. Printre aceste semne se numără: lipsa atenției, dezinteresul, rămânerea în urmă etc.
- Identificare rapidă a dificultăților de învățare: Beneficiind de sprijin pentru recuperarea materiei pierdute din diferite motive sau pentru a ține pasul cu parcurgerea programei la clasa, elevii pot ajunge „egali,” cu colegii lor, fapt ce ar înlătura sentimentul de frustrare și izolare. Elaborarea unui plan de sprijin individual, convenit cu elevul și familia sa, stabilind obiective clare și realizabile, poate fi foarte utilă.
 - Participare activă a elevilor la viața școlară: Elevii trebuie să se simtă parte a școlii la fel cum se simt parte a familiei lor. Responsabilizarea de acest gen determină creșterea atașamentului față de școală și față de toate activitățile derulate aici. Acest lucru se poate realiza prin implicarea în diverse activități extrașcolare și proiecte europene unde copiii să lucreze împreună, să se împrietenească și să învețe să promoveze școala ca pe un rezultat la muncii lor.
 - Învățarea interactivă și nonformală este esențială pentru creșterea interesului elevilor față de școală. Deși poate să pară superficială sau ieșită din contextul programei școlare, învățarea nonformală este cea care îi ajută pe elevi să se simtă valoroși chiar și atunci când au curențe educaționale, îi responsabilizează prin joc, îi face „să crească” fără să simtă presiunea maturizării.
 - Educație și îndrumare în carieră. Copiii nu știu întotdeauna ce vor și, de aceea, au nevoie de ghidaj specializat. Cunoscându-le abilitățile, posibilitățile intelectuale, profesorii, diriginții, consilierii și familia pot lucra la îndrumarea acestora spre o anumită meserie ceea ce nu face decât să-i motiveze pe copii.
- **Cadre didactice.** Motivarea cadrelor didactice este cel puțin la fel de importantă ca motivarea elevilor. Conducerea școlii trebuie să înlesnească comunicarea profesorilor cu familiile elevilor și să se situeze pe poziția de mediator. Învățare de la egal la egal. Instruirea în școli pentru a dezvolta și promova o cultură a învățării peer-to-peer (în rândul profesorilor, dar și al elevilor) și observarea de la egal la egal. Cursuri de formare, inclusiv prin proiecte europene. Lumea se schimbă permanent și în același timp cu ea și abordarea actului didactic care trebuie să se modernizeze permanent. - Teambuliding. Profesorii au nevoie de timp liber, dar și de timp de calitate împreună în care să pună cap la cap strategii, să vină cu idei de parteneriate pe termen scurt, mediu și lung, „să sclipească”.
- **Familia** Implicarea părinților. Un părinte implicat înseamnă, de cele mai multe ori, un copil implicat. Deși deseori pasivi, prea ocupați, părinții trebuie implicați în viața școlii. Educația ca responsabilitate partajată: Familia trebuie să știe că responsabilitatea educației se împarte între părinți și școală și că, între cele două, trebuie să existe comunicare și cooperare. Participarea la luarea deciziilor școlare și la viața școlară. Fie că este vorba de întâlniri cu părinții sau doar de un apel telefonic, părinții trebuie să știe și să participe la viața școlii. Este mai dificil să te

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta 1: Măsuri de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjrtaemm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
 	

desparți de un mediu cu care nu ai nimic în comun decât de unul unde ai pus suflet și unde, implicarea ta, a dat roade. De multe ori, decizia copiilor de a părăsi școala se datorează lipsei de interes din partea familiei care, la rândul ei, este formată din membri fără studii. Or, într-o școală care poate să ofere paletă largă de posibilități de educație, se poate realiza și educația părinților în paralel cu cea a elevilor.

- Implicarea părților interesate

Ca posibile linii de acțiune, se recomandă:

- Creșterea flexibilității programelor “a doua șansă” - din punct de vedere a grupurilor de vârstă. Deși se adresează tuturor celor care au abandonat școala, programul “a doua șansă” este frecventat de tineri de peste 20 de ani. Aceste programe ar trebui să aibă clase speciale pe grupă de vârstă (12 - 16 ani) pentru care este dificil să se integreze în grupe cu tineri care au peste 20 de ani.
- Creșterea flexibilității programelor “a doua șansă” - din punct de vedere al curriculei. Când elevii repetă un an de mai multe ori deoarece nu au trecut clasa la două sau trei materii (de regulă aceleași) ar trebui luate în considerare notele de trecere de la celelalte materii. De asemenea, competențele profesionale dobândite de cei care abandonează școala ar trebui recunoscute oficial.
- Creșterea atractivității școlii - prin activități extracuriculare care au loc în școală, precum: acțiuni de renovare, de curățenie a școlii, competiții artistice și sportive.
- Creșterea atractivității școlii - prin folosirea resurselor școlii pentru atragerea elevilor pentru activități de timp liber.

1.1.4. Ce este educația remedială?

EXERCIȚIU:

Discutați în cadrul grupului de ce sunt necesare activitățile remediale, respectiv când și cum pot fi organizate aceste activități?

Educația reprezintă, pentru orice societate, vectorul dezvoltării durabile și a unei societăți sănătoase. Educația remedială este parte a educației copilului care are ca obiectiv stimularea finalizării învățământului obligatoriu și îmbunătățirea ratei succesului școlar pentru copiii din grupurile dezavantajate. Organizarea unui program de remediere are un impact semnificativ în viața școlii, având ca obiectiv schimbarea atitudinii față de fiecare elev care poate avea la un moment dat dificultăți de învățare.

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta 1: Măsuri de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjraemm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
 	

În orele de educație remedială, copiii sunt sprijiniți în efectuarea asistată a temelor, în activități de recuperare școlară și ameliorare a dificultăților în învățare, precum și în activități de educație plastică sau jocuri distractive, cu scop educativ indirect. Pentru ca activitățile de educație remedială să fie eficiente se urmăresc mai multe aspecte: diversitatea, accesibilitatea și estetica materialului didactic prezentat; cadrul ambiental personalizat cu lucrările elevilor sau schimbarea locației de lucru; aplicarea unor strategii de învățare prin cooperare ca metode de promovare a armoniei sociale; percepția și feedback-ul părinților pe parcursul desfășurării activităților de remediere etc.

Scopul educației remediale constă în stimularea finalizării învățământului obligatoriu (prevenirea abandonului școlar) și îmbunătățirea ratei succesului școlar pentru copiii din grupurile dezavantajate.

Prin astfel de activități se urmărește o schimbare de atitudine a cadrelor didactice, a părinților, a elevilor și a reprezentanților instituțiilor publice locale și județene, față de comunitățile și grupurile dezavantajate. Din cauza frecvenței scăzute la cursuri și a celorlalte dificultăți, elevii întâmpină greutăți în atingerea obiectivelor la diverse discipline.

Organizarea unui program de remediere are un impact semnificativ în viața școlară, având ca obiectiv schimbarea atitudinii față de fiecare copil care poate avea la un moment dat dificultăți de învățare. Este necesar ca elevii să fie sprijiniți în efectuarea asistată a temelor, în activități de recuperare școlară și ameliorare a dificultăților în învățare, precum și în activități de educație plastică sau jocuri distractive, cu scop educativ indirect.

De reținut!

- Educația remedială urmărește eliminarea decalajului dintre ceea ce știu și expectanțele cu privire la ce trebuie să știe
- Educația remedială virează prevenirea, investigarea și tratarea dificultăților de învățare ale elevilor cauzate de orice factor social, familial etc care îl împiedică să se dezvolte normal.
- Activitățile remediale pot fi declanșate atunci când dascălii identifică achiziții slabe ale cunoștințelor disciplinei/disciplinelor, în urma unei evaluări inițiale de la începutul anului școlar, a unei evaluări sumative la finele unei unități de învățare sau atunci când însuși elevul conștientizează că are nevoie de suport pentru a recupera anumite lacune/ rămăneri în urmă etc.
- Activitățile remediale se pot desfășura pe un termen scurt sau pe termen mai lung. Ele pot fi desfășurate atât individual cât și în cadrul unor grupuri (mici sau mai mari).

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta1: Măsurile de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjraemm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
 	

1.2. Categoriile de programe privind educația remedială

a) Programul Național Școala După Școală

EXERCIȚIU:

Discutați în cadrul grupului ce știți despre Programul Școala După Școală apoi identificați categoriile de elevi care pot face obiectul acestui program.

Programul „Școala după școală” (ȘDS) este un program complementar programului școlar obligatoriu, care oferă oportunități de învățare formală și nonformală, pentru consolidarea competențelor, învățare remedială și accelerare a învățării prin activități educative, recreative și de timp liber și se adresează atât elevilor din învățământul primar, cât și elevilor din învățământul secundar.

Programul Școala După Școală trebuie să conțină activități instructiv-educative care să răspundă cu prioritate nevoilor copiilor aparținând grupurilor dezavantajate. Astfel, în Programul Școala După Școală pot fi incluse următoarele categorii de elevi:

- copii care trăiesc în familii cu mulți copii sau în familii monoparentale;
- copii din familii de șomeri de lungă durată sau cu venituri sub venitul minim garantat;
- copii lipsiți de îngrijire și sprijin parental;
- copii cu părinți care lucrează în străinătate;
- copii cu dizabilități;
- copii de etnie romă;
- copii din familii ai căror membri sunt persoane cu dizabilități, consum de alcool sau alte substanțe adictive.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor”
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6.
Componenta 1: Măsurile de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate
Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș
Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581

Email: cjraemm@yahoo.com
Tel: 0262/211227

Beneficiarii programului Școala După Școală sunt copii cu risc de abandon școlar:

- copii care înregistrează un număr mare de absențe,
- copii cu dificultăți de învățare care nu beneficiază de sprijin în familie sau în școală;
- copii cu comportament socio-școlar neadecvat sau cu cerințe educative speciale,
- copii din familii cu nivel socio-economic scăzut, cu situații familiale deosebite având un impact important asupra parcursului școlar al acestora (boli psihice, comportament agresiv, alcoolism, diverse forme de handicap, părinte singur, părinți plecați în străinătate etc.) precum și familiile acestora.

Programul SDS se poate desfășura înainte sau după programul școlar obligatoriu (în funcție de orarul fiecărui nivel de studiu), la școlii, în situația în care deține resursele materiale și umane necesare organizării acestui program.

În învățământul primar, programul SDS cuprinde activități cu sprijin specializat (supraveghere și îndrumare în efectuarea temelor, recuperare pentru elevii cu dificultăți cognitive, emoționale, tulburări de limbaj prin activități remediale, consiliere, logopedice, activități de încurajare a lecturii independente etc.), ateliere/activități tematice și alte activități de tip recreativ.

Fiecare școală, în funcție de grupul-țintă, constituie module de pachete de activități, prin combinarea activităților menționate mai sus.

În învățământul secundar, programul ȘDS cuprinde **pachetul de activități pentru accelerarea învățării și performanță** (pregătirea pentru participarea la competiții și olimpiade școlare, concursuri sportive, artistice, pe discipline, participarea/ organizarea de festivaluri, expoziții, realizarea de publicații școlare, participarea la activități de cooperare europeană), **pachetul de activități de sprijin** (asigurarea de asistență psihopedagogică pentru recuperarea decalajelor în învățare, activități de suport pentru efectuarea temelor, activități remediale, consiliere psihologică) și **pachetul de pregătire pentru viață** (organizarea de activități de dezvoltare personală, activități care vizează dezvoltarea atitudinii active și implicarea elevului, stil de viață sănătos, educație pentru carieră etc.

Programul se poate organiza modular, pe intervale de timp stabilite la nivelul unității de învățământ în funcție de grupul țintă și nevoile identificate, prin combinarea pachetelor de activități orientate spre dezvoltarea competențelor transferabile.

Programul se derulează pe grupe de elevi (maximum 12 elevi), constituite după opțiunile și nevoile identificate. Activitățile sunt proiectate, organizate și susținute de cadrele didactice din învățământul primar și secundar, consilieri, profesori de sprijin, bibliotecari, logopezi, laboranți, pedagogi, antrenori, mediatori școlari, voluntari din școală, din instituții și organizații partenere abilitate.

Documente legislative care susțin Programul ȘDS:

Cadru normativ SPECIFIC:

 [Ordinul MEN nr. 4802 din 31.08.2017 modificarea si completarea Metodologiei SDS.pdf](#)

 [ORDIN 5349 2011 Programul școala după școala.zip](#)

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta1: Măsuri de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjraemm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
 	

Cadru normativ GENERAL:

- Legea Educației naționale nr. 1/2011;
- OMECTS 5349/ 2011 privind aprobarea Metodologiei de organizare a programului „Școală după școală”;
- OMEC nr. 5447 din 31 august 2020 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;
- OMEN 4802/ 31.08.2017 privind modificarea Metodologiei de organizare a Programului ”Școală după Școală”, aprobată prin OMECTS 5349/ 2011;
- Ordinul comun MEC - MS nr. 5487/ 1494/ 31.08.2020;
- OMEC 5545/2020 - Metodologiei-cadru privind desfășurarea activităților didactice prin intermediul tehnologiei și al internetului;
- OMEC nr. 6200/ 2020 pentru modificarea și completarea Anexei la OMEC nr. 5545/ 2020 privind aprobarea Metodologiei-cadru privind desfășurarea activităților didactice prin intermediul tehnologiei și al internetului, precum și pentru prelucrarea datelor cu caracter personal

b) Programul A Doua Șansă

Programul “*A doua șansă*” se adresează adolescenților, tinerilor, adulților, proveniți din medii sociale diverse și cu vârste variate, care nu au urmat sau nu au finalizat învățământul primar și gimnazial. Programul oferă acestor categorii de persoane posibilitatea continuării și finalizării învățământului obligatoriu fără a fi nevoite să-și întrerupă eventualele activități profesionale sau familiale în care sunt angrenate.

Programul este structurat pe două niveluri:

- *A doua șansă* - învățământ primar și
- *A doua șansă* - învățământ secundar inferior - acesta din urmă având și o componentă de pregătire profesională.

Nu există limită superioară de vârstă pentru cei care doresc să se înscrie în acest program. Condiția este ca aceștia să fi depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei și care se află în următoarele situații:

Pentru programul *A doua șansă* - învățământ primar:

- nu au participat deloc la educația formală - școlară;
- au fost înscriși, dar au abandonat învățământul primar - indiferent de momentul și motivele abandonului;
- nu au absolvit, până la vârsta de 14 ani, învățământul primar.

Pentru programul *A doua șansă* - învățământ secundar inferior:

- au absolvit învățământul primar obligatoriu (inclusiv în sistemul *A doua șansă*) dar nu și-au continuat educația mai departe, sau

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta 1: Măsurile de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjraemm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
 	

- au absolvit o parte din clasele corespunzătoare învățământului gimnazial (V, VI sau VII), dar au abandonat școala pe parcursul acestui ciclu de învățământ - indiferent de momentul și motivele abandonului.

Programul *A doua șansă* este un program flexibil, astfel încât să motiveze cursanții și să-i determine să-l finalizeze, să ofere mai multă autonomie școlilor în ceea ce privește implementarea lui, dar și sprijinul necesar tuturor celor implicați, prin programe de formare a personalului didactic și materiale educaționale pentru cursanți și pentru cadrele didactice. Prin intermediul programului s-au introdus elemente inovatoare în procesul educațional, cum ar fi: curriculumul modular și sistemul de credite pentru educația de bază, evaluarea, certificarea și recunoașterea competențelor dobândite anterior de către cursanți, asigurarea unui program de pregătire individualizat.

Înscrierea în programul *A doua șansă* se poate realiza, în fiecare an, în două sesiuni: octombrie și februarie.

Elevii înscriși în program pot avea niveluri și așteptări foarte diferite. Noul program asigură o ofertă transparentă de module pe care elevii le pot urma pentru a-și forma competențe, ca urmare a participării la activități de învățare prin cooperare, în contexte reale și cu sarcini și teme care răspund intereselor și nevoilor acestora.

Învățarea va avea loc în grupuri mici (8-15 elevi în fiecare clasă). Cursurile se pot desfășura după mai multe variante de orar (în timpul săptămânii după-amiaza sau seara, sâmbăta sau în timpul vacanțelor școlare etc.) în funcție de posibilitățile cursanților și ale cadrelor didactice. Sunt planificate ore pentru consultații individuale la dispoziția elevilor.

Programul are o durată flexibilă. Durata medie de școlarizare (de 2 ani pentru învățământul primar, respectiv de 4 ani pentru învățământul secundar inferior) se poate micșora pentru fiecare elev în parte, în funcție de competențele dovedite, atât în domeniul educației de bază, cât și în domeniul pregătirii profesionale.

Absolvenții au dreptul la continuarea studiilor, conform prevederilor legii, astfel:

- **Absolvenții Programului *A doua șansă* - învățământ primar** pot urma studiile în învățământul gimnazial;
- **Absolvenții Programului *A doua șansă* - învățământ secundar inferior** pot urma studiile în învățământul secundar superior (ciclul superior al liceului) sau pot parcurge stagiile de pregătire practică, în urma cărora au posibilitatea de a obține și un Certificat de calificare profesională nivel 3.

Pentru tinerii din program certificatul de absolvire nu va reprezenta doar un succes personal, ci șansa unei alte zile de mâine.

Particularitățile programului *A Doua Șansă*, modul de organizare al activităților acestui program va fi abordat în cadrul modulului 2.

Cadru legislativ:

 OMEN nr. 4093 din 19 iunie 2017 pentru modificarea și completarea OMEN

<p>Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor” Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6. Componenta 1: Măsurile de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581</p>	<p>Email: cjraemm@yahoo.com Tel: 0262/211227</p>
<p> CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCATIONALĂ MARAMUREȘ</p>	<p> ȘCOALA ȘCOLARĂ ȘĂUȘOVA</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

nr.5248/2011

ORDIN 5248_2011_Metodologie_A_doua_sansa.zip

Bibliografie

- Ordinul numărul 5349 al Ministerului Educației din 7 septembrie 2011, privind aprobarea Metodologiei de organizare a Programului "Școală după școală" - <http://www.edu.ro/index.php/articles/16421> ;
- Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei (2015-2020) - <http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2015-DPS/2015-sn-is-rs.pdf> ;
- Bernat, S.E. (2003). Tehnica învățării eficiente. Cluj -Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Bocoș, M. D. (2013). Instruirea interactivă. Iași: Polirom
- Cerghit, I. (2007). Sisteme de instruire alternative și contemporane. Structuri, stiluri și strategii. București: Editura Aramis.
- Cerghit, I. (2008). Metode de învățământ. Iași: Editura Polirom.
- Joița, E. (2002). Educația cognitivă. Iași: Editura Polirom.
- Neacșu, I. (2015). Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes. Iași: Editura Polirom.
- Radu, I.T. (2000). Evaluarea în procesul didactic. București: Editura Didactica și Pedagogică.
- Ungureanu, D. (1988). Copiii cu dificultăți de învățare. București: Didactică și Pedagogică;
- Vrăsmaș, T. (2004). Școala și educația pentru toți. București: Miniped

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Titlu proiect: „O șansă în plus la educație: o șansă pentru viitor”
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiective specifice: O.S.6.4; O.S.6.6.
Componenta1: Măsuri de educație de tip a doua șansă-regiuni mai puțin dezvoltate
Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș
Contract finanțare nr: POCU/665/6/23/134581

Email: cjraemm@yahoo.com
Tel: 0262/211227

